

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з науково-
педагогічної роботи _____ доц. Гусев С.О.
« 15 » _____ 20 22 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ Й
ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ РУХОВІЙ АКТИВНОСТІ**

підготовки доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт

освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт

Вінниця – 2022 рік

Робоча програма з дисципліни «Інноваційні технології у фізичному вихованні й оздоровчо-рекреаційній руховій активності» для здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт

Мова навчання українська

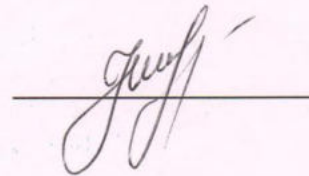
« 15 » 08 2022 р. 12 с.

Розробник: Асаулюк І.О. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол від 15.08 2022 року № 1

В.о.завідувача кафедри

Н.Ю. Щепотіна

« 15 » 08 2022 року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від 15.08 2022 року № 1

Голова НМК І.А. Кульчицька

« 15 » 08 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт	РІК ПІДГОТОВКИ	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		СЕМЕСТР	
		3-й	3-й
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 3,5 год.	Освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт Доктор філософії	10 год.	4 год.
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		20 год.	6 год.
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	-
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		60 год.	80 год.
ВИД КОНТРОЛЮ: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи (%) становить: 30/60

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційні технології у фізичному вихованні й оздоровчо-рекреаційній руховій активності» є навчити здобувачів на основі отриманих знань ефективно використовувати сучасні

інноваційні педагогічні технології та різні форми оздоровчо-рекреаційної рухової активності з метою оздоровлення осіб різної вікової групи.

2.2. Для досягнення основної мети навчальною програмою передбачається вирішення наступних **завдань**:

- забезпечити теоретичну і практичну готовність здобувачів до проведення занять фізичного виховання з використанням інноваційних технологій та різних форм оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

- сформувати у здобувачів широкий професійний світогляд та інтерес до проблем фізичного виховання, прагнення до всебічного аналізу та творчого засвоєння досліджуваного матеріалу.

- сприяти вихованню педагогічного мислення, пізнавальної активності, відповідальності за якість та підготовку до професійної діяльності, потреби залучення до науково-дослідної та практичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту, системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

- навчити майбутнього фахівця галузі фізичної культури і спорту використовувати сучасні інноваційні педагогічні технології для підвищення рівня рухової активності та оздоровлення осіб різної вікової групи.

2.3. Компетентності (за освітньою програмою)

2.3.1. Загальні компетентності:

- Здатність до аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, абстрактного мислення, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. (ЗК1).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування сучасних методів наукового дослідження, моделювання, інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК3).
- Володіння навичками міжособистісної взаємодії, готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань. Управлінські компетентності (ЗК7)
- Здатність організовувати освітній процес у вищій школі. (ЗК9)

2.3.2. Фахові компетентності:

- Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення і можуть бути опублікованими у провідних наукових виданнях з фізичної культури і спорту та суміжних галузей (ФК1).
- Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх у практичній діяльності (ФК4).
- Здатність брати участь у наукових дискусіях щодо отриманих результатів досліджень і їх практичної значущості для сфери фізичної культури і спорту (ФК5).

- Здатність до виконання завдань щодо розвитку й оцінки власної освітньо-наукової діяльності, визначення рівня сформованості професійної компетентності (ФК6).

2.4. Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

- Мати передові концептуальні та методологічні знання з фізичного виховання та спорту й на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері фізичної культури і спорту та/або здійснення інновацій (ПР1).
- Використовувати сучасні дані, накопичені в результаті наукових досліджень як безпосередньо в сфері спорту, системі підготовки спортсменів, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення, так і в фізіології, медицині, біохімії, біомеханіці, психології, педагогіці, теорії управління (ПР5).
- Доносити професійні знання, обґрунтування, результати та висновки власних наукових досліджень в усній та письмовій формах для різної аудиторії як на національному, так і міжнародному рівнях (ПР6).
- Застосовувати сучасні інструментарії та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи (ПР9).
- Демонструвати здатність до систематизації та уточнення знань в напрямі спорту, теорії та методики підготовки спортсменів, методологічного уточнення різних положень теорії спорту; на основі системного та аналітичного підходів демонструвати здатність до організації та впровадження фізкультурно-оздоровчих стратегій та програм на сучасному рівні (ПР13).
- Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати й висновки власних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми з фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних та вітчизняних фахових наукових виданнях (ПР14).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методичні основи застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні і спорті

Тема 1. Інноваційні педагогічні технології та нові підходи до класифікації моделей у фізичному вихованні і спорті.

Історичні аспекти використання інноваційних технологій у фізичному вихованні та під час підготовки спортсменів. Типи інноваційних педагогічних технологій. Компоненти інноваційних педагогічних технологій. Характеристика оздоровчо-адаптивної моделі фізичного виховання. Характеристика соціально-орієнтованої моделі фізичного виховання. Характеристика особистісно-орієнтованої моделі фізичного виховання. Характеристика спортивно-рекреативної моделі фізичного виховання.

Вплив інноваційних технологічних розробок на ефективність процесу фізичного виховання. Проблеми та перспективи використання інноваційних технологій у фізичному вихованні і спорті.

Тема 2. Місце інноваційних технологій в освітньому процесі та їх реалізація.

Загальні поняття про здоров'я. Компоненти індивідуального здоров'я. Здоровий спосіб життя. Формування відношення до людини і його здоров'я як до цінності.

Здоров'язберезувальні технології, їх роль. Класифікація здоров'язберігаючих технологій. Умови здоров'язбереження при проведенні занять.

Тема 3. Інноваційні технології підготовки спортсменів. Місце інноваційних технологій у навчально-тренувальному процесі та їх реалізація. Позатренувальні та позазмагальні фактори в системі підготовки спортсменів. Програми підготовки спортсменів в різних країнах світу.

Розділ 2. Інноваційна професійна діяльність фахівця з фізичної культури і спорту під час проведення різних форм фізичного виховання

Тема 4. Використання інноваційних педагогічних технологій та видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності з різними групами населення.

Роль і місце оздоровчо-рекреаційної рухової активності у системі фізичного виховання. Технологічні особливості залучення різних груп населення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності. Організаційно-методичні аспекти складання оздоровчо-рекреаційних програм.

Формування фізичної активності осіб різних вікових груп. Фітнес-програми оздоровчого спрямовування. Управління формуванням особистості молоді на заняттях фізичного виховання. Формування готовності осіб різної вікової групи до самостійних занять фізичними вправами.

Тема 5. Інноваційна діяльність фахівця галузі фізичної культури і спорту. Особливості та сутність інноваційної педагогічної діяльності. Дослідницька діяльність сучасного педагога як інноваційна діяльність педагогічного досвіду. Різновиди педагогічного досвіду та їхня характеристика: передовий, новаторський, зразковий педагогічний досвід.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	С.Р.
Розділ 1. Теоретико-методичні основи застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні і спорті										
Тема 1. Інноваційні педагогічні технології та нові підходи до класифікації моделей у фізичному вихованні і спорті	16	2	4		10	19	2	1		16

Тема 2. Місце інноваційних технологій в освітньому процесі та їх реалізація.	16	2	2		12	17		1		16
Тема 3. Інноваційні технології підготовки спортсменів	16	2	4		10	17		1		16
<i>Разом за розділом 1</i>	48	6	10		32	53	2	3		48
Розділ 2. Інноваційна професійна діяльність фахівця з фізичної культури і спорту під час проведення різних форм фізичного виховання										
Тема 4. Використання інноваційних педагогічних технологій та видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності з різними групами населення	20	2	6		12	20	2	2		16
Тема 5. Інноваційна діяльність фахівця галузі фізичної культури і спорту	22	2	4		16	17		1		16
<i>Разом за розділом 2</i>	42	4	10		28	37	2	3		32
Всього годин	90	10	20		60	90	4	6		80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Інноваційні педагогічні технології та нові підходи до класифікації моделей у фізичному вихованні і спорті	4	1
2	Тема 2. Місце інноваційних технологій в освітньому процесі та їх реалізація.	2	1
3	Тема 3. Інноваційні технології підготовки спортсменів.	4	1
4	Тема 4. Використання інноваційних педагогічних технологій та видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності з різними групами населення	6	2
5	Тема 5. Інноваційна діяльність фахівця галузі фізичної культури і спорту	4	1
Всього		20	6

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		Денна форма	Заочна форма
1.	Інноваційні педагогічні технології та нові підходи до класифікації моделей у фізичному вихованні і спорті	10	15
2.	Система здоров'язбережувальної діяльності	6	8
3.	Зміст і особливості здоров'язберігаючої діяльності	6	8
4.	Етапи розвитку інноваційних технологій у фізичному вихованні та під час підготовки спортсменів	10	14
5.	Особливості впливу новітніх технологічних розробок на ефективність процесу фізичного виховання	12	15
6.	Використання видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності з різними групами населення	8	10
7.	Перспективи використання інноваційних технологій у фізичному вихованні і спорті	8	10
Всього		60	80

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання - навчальним планом не передбачено.

10. Методи та технології навчання

В процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні загально-педагогічні методи, що спрямовані на оволодіння знаннями: пояснювально-ілюстративний метод – лекції та практичні заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь тощо.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Метод контролю і самоконтролю (усний і письмовий контроль, індивідуальне і фронтальне опитування, аудиторні контрольні роботи, домашні контрольні роботи, тестові завдання).

В умовах дистанційного, змішаного навчання проводяться лекційні та практичні заняття з використанням платформ Zoom, Meet. Робота зі здобувачами проводиться за допомогою платформи Classroom, електронної пошти, вайберу. Тестові завдання, реферати, завдання самостійної роботи здобувачі надсилають на платформу Classroom.

11. Критерії та методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Методи поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами:

- експрес-опитування на лекціях;
- опитування на лабораторних заняттях та їх захист;
- тестові завдання;

- модульний контроль;
- методи самоконтролю;
- оцінювання виконання самостійної роботи здобувачів;
- поточне тестування.

Поточний контроль виконання самостійної роботи здійснюється за усіма темами.

Методи підсумкового оцінювання

Метод підсумкового оцінювання – залік (2 семестр).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності:

а) поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль);

б) оцінка (бали) за виконання лабораторних завдань;

в) оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, стажуванні та проходженні курсів, тренінгів тощо, участь у конференціях;

г) підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання заліку за графіком заліково-екзаменаційної сесії.

На підсумковий контроль (залік) рішенням кафедри відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобальною, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач вищої освіти проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач вищої освіти спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач вищої освіти проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ

В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач вищої освіти володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач вищої освіти усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач вищої освіти спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ
Д 60-79 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТНО	Здобувач вищої освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль та самостійна робота										Підсумковий контроль (залік)	Загальна кількість балів
Розділ 1						Розділ 2					
Т1		Т2		Т3		Т4		Т5			
Ауд.	СР	Ауд.	СР	Ауд.	СР	Ауд.	СР	Ауд.	СР		
6	10	6	10	6	10	6	10	6	10	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма та силабус дисципліни.
2. Слайди.
3. Електронні презентації лекцій.
4. Варіанти модульних контрольних робіт.
5. Тестові завдання.
6. Екзаменаційні матеріали.

14. Рекомендована література ОСНОВНА:

1. Теорія і методика фізичного виховання / Під редакц. Т.Ю. Круцевич). Київ: Олімпійська література, 2008. Т.2. С.252-284; 342-378.
2. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення. Київ: Олімпійська література, 2010. С.113-133; 193-239.
3. Бабешко Б., Завадич В. Уроки степ-аеробіки в школі. *Фізичне виховання в школі*. 2007. №2. С.42-45.
4. Білокопитова Ж.А. Основи теорії шейпінгу. К.: Науковий світ, 2000. 32с.
5. Борисова І.П. Забезпечення здоров'язберігаючих технологій в школі. *Довідник керівника освітньої установи*. 2005. № 10. С.84-92.
6. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Олімпійська література, 2010. 248 с.
7. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. К. : Олімпійська література, 2008. Т. 2. 367 с.

ДОДАТКОВА

1. Аксьонова О. М. Інтерактивні форми діяльності учнів на уроках фізичної культури. *Фізичне виховання в школі*. 2007. №5. С.35-40.
2. Бар-Ор.О., Роуланд Т. Двигательная активность и здоровье детей от физиологических основ до практического применения. К.: Олимпийская литература. 2000. 530 с.
3. Ващенко О., Свириденко С. Готовність учителя до використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховному процесі. *Здоров'я та фізична культура*. 2006. № 8. С.1-6.
4. Гільова І.Впровадження інноваційних технологій та їх елементів на уроках фізичної культури. *Фізичне виховання в школі*. 2007. № 3. С.22-24.
5. Дубенчук А. Д. Система роботи загальноосвітніх шкіл навчального закладу щодо збереження та зміцнення здоров'я учнів. *Фізичне виховання в школі*. 2005. №3. С. 4-8.
6. Єрмолаєва В.А. Досвід роботи з використанням нестандартного обладнання на уроках фізичної культури. *Фізичне виховання в школі*. 2007. №2. С.31-34.
7. Завадич В.М. Уроки ритмічної гімнастики в школі для старшокласників. *Фізичне виховання в школі*. К.: 2005. №5. С 32-38.
8. Здоров'язберігаюча діяльність школи. *Педагогіка*. 2005. № 6. С.37-44.
9. Заклюжний В.Л. Впровадження інноваційних технологій в системі роботи фізкультурно-оздоровчого комплексу. *Фізичне виховання в школі*. 2006. №3. С. 9-12.
10. Карасьова Т.В. Сучасні аспекти реалізації здоров'язберігаючих технологій. *Початкова школа*, 2005. № 11. С.75.
11. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: монографія. Дніпропетровськ: Інновація, 2008. 252 с.
12. Хоули Э.Т., Френкс Б.Д. Руководство инструктора оздоровительного фитнеса: Пер. с англ. К.: Олимпийская литература, 2004. 376 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
2. Електронний каталог центральної галузевої бібліотеки з фізичної культури і спорту: <http://sportedu.ru/>
3. Електронний каталог журналу «Теорія і практика фізичної культури» <http://lib.sportedu.ru/press/tpfk>
4. Електронний каталог журналу «Физическая культура: воспитание, образование, тренировка» <http://www/fkvot.infosport.ru/>